

GONIEC KRAKOWSKI

CENY OGŁOSZEŃ: Po tekście 1 mm w 1 szpalcie (szer. szp. 22 mm) 50 gr. W tekście 1 mm w 4 szpalcie (szer. szp. 69 mm) 3.— Zł. Drobne za słowo 24 gr. Pierwsze słowo tłusty druk (najwyżej 8 słowa) 40 gr.

Rok III.

Nr. 226.

Kraków, piątek 26 września 1941.

Nadesłane, a nie zamówione przez Redakcję reko-
pięta będą zwracane autorom jedynie wówczas, gdy
dołączone zostaną znaczki pocztowe na opłacenie prze-
syłki zwrotnej. Prenumerata miesięczna 4.50 Zł
z odnośnikiem do domu 5 Zł. Na prowincji dopłata
porta. Konto czekowe: Warszawa 658

Bitwa okrążająca w rejonie Kijowa.

Największa bitwa w dziejach świata.

Wszelkie rekordy z wojny światowej przekroczone.

Berlin, we wrześniu.

Ostatnie cyfry dotyczące jeńców i zdobywczy wojennej, o których donosiła naczelna komenda niemieckich sił zbrojnych, wskazują — według zdania poinformowanych kół — na to, iż olbrzymi obszar na wschód od Kijowa, został oczyszczony z sił nieprzyjacielskich w niespełna 10 dni.

Tempo tej akcji, której ofiarą padło 50 dywizyj sowieckich, określone jest w Berlinie jako godne uwagi. Przypomnieć bowiem należy, iż olbrzymi kocioł pod Smoleńskiem, w którym okrążono mniej więcej tę samą ilość dywizyj, zdołał się prawie przez cały miesiąc opierać naciskowi wojsk niemieckich. Z porównania tych dwóch faktów wynika — jak podkreślają w Berlinie, — iż zdolność oporu bolszewików, która widocznie na przełomie lipca i sierpnia osiągnęła swój punkt kulminacyjny, obecnie znacznie zmalała.

Potwierdzeniem tej konkluzji jest ponadto doniesienie naczelnej komendy wojsk niemieckich, według której niejednokrotnie oficerowie oraz dowódcy bolszewicy opuścili oddziały swoje okrążone na obszarach na wschód od Kijowa, by samym ratować sobie życie.

Bitwa okrążająca, która odbyła się na wschód od Kijowa, można — według dotychczas nadeszłych danych, które w toku dalszych akcji oczyszczających bezwzględnie zaokrąglą się jeszcze w górę — zaliczyć

do największych operacji niszczących w historii świata.

W bitwie pod Tanenbergiem, która uchodzi za największą bitwę niszcząca z czasów wojny światowej wzięto do niewoli 100.000 jeńców, w bitwie niszczącej na zachodzie zabrano w maju i czerwcu 1940 r. we Flandrii i Artois do niewoli 330.000 Francuzów i Anglików, w podwójnej bitwie pod Białymstokiem i Mińskiem do niewoli dostało się 323.000 jeńców, a w bitwie okrążającej pod Smoleńskiem 310.000 żołnierzy nieprzyjacielskich. Wynik operacji niszczących na wschód od Kijowa, podczas których wzięto do niewoli 380.000 jeńców, przewyższa więc pod tym względem zwycięstwo odniesione w podwójnej bitwie pod Białymstokiem i Mińskiem, uchodzącej dotychczas jako jedyny rekord tego rodzaju.

Strategiczne znaczenie tych 50 dywizyj sowieckich jest w obecnym stadium walk szczególnie doniosłe, ponieważ wyszkolone rezerwy bojowe i potencjał zbrojeniowy Sowietów zostały dziś umieszczone w zupełnie odmiennych warunkach, niż to mia-

ło miejsce w czasie wielkiej bitwy pod Białymstokiem i Mińskiem. Na szczególną uwagę zasługuje

zmniejszenie się ilości zdobyczy wojennej w porównaniu ze zwiększoną liczbą jeńców wojennych.

Kiedy bowiem w podziemnej bitwie pod Białymstokiem i Mińskiem wojska niemieckie zdobyły 3.332, zaś pod Smoleńskiem 3.205 czołgów, to w rejonie na wschód od Kijowa zdobyto, mimo wielkich rozmiarów

liczba jeńców wojennych zabranych do niewoli w toku całej kampanji wschodniej, przekroczyła dwa miliony.

W czasie wojny światowej do niewoli dostało się ogółem dwa miliony Rosjan. Wynik trzech miesięcznych działań wojennych na froncie wschodnim przewyższa zatem i w tym względzie rezultaty 4-letniej operacji na froncie wschodnim w okresie wojny światowej.

Jak wynika z pogłosek, które napłynęły z okrążonego rejonu na wschód od Kijowa, fakt osaczenia olbrzymich mas wojsk sowieckich, a co zatem idzie zwięźlenie kotła, odbywało się w tempie dotychczas niesłychanym i nie notowanym. Już drugiego dnia wieczorem po zajęciu Krzemieńczuka, wszystkie linie kolejowe i arterie komunikacyjne, wodzące z obszaru okrążenia w kierunku wschodnim, znajdowały się w rękach wojsk niemieckich. Bolszewicy czynili co prawda — nakłaniając miejscową ludność cywilną do czynnej akcji bojowej — wysiłki, zmierzające do stawiania oporu operacjom niemieckim, mimo to jednak jednostki niemieckich wojsk pancernych przybyły do wyznaczonych im w ciągu dni punktów

dokonanych operacji bojowych „jedynie 570“ czołgów.

Ilość zdobytych dział (2.100) nie może wprawdzie dorównywać cyfrom zdobyczy osiągniętych pod Smoleńskiem (3.220), przekracza jednakże znacznie cyfrowe dane o zdobyciach, które uzyskano w wyniku bitwy w rejonie Mińska i Białegostoku (1.809). Na szczególną uwagę zdaje się zasługiwać **spadek ilości bojowych wozów pancernych.**

W Berlinie ponadto stwierdzono fakt, iż

dokładnie według zgóry ustalonego planu.

Zmotoryzowane pułki piechoty natychmiast rzucone do akcji zamknęły ostatnie istniejące luki w okrążającym pierścieniu. Pochód wojsk niemieckich odbył się tak, jak to ma miejsce w czasie ćwiczeń na placu manewrów. Wozы pancerne posuwały się naprzód, piechota zajęła swe pozycje, zaś działa przeciwpancerne i przeciwlotnicze przejeżdżały na siebie akcją zabezpieczającą przeciwko możliwościom przedarcia się nieprzyjacielskich formacji pancernych.

Rozmiary kotła zmniejszały się z dnia na dzień.

Potworzyły się kotły klinowe, przyczem słabe punkty w tym kotle — olbrzymie zostały w pierwszym rzędzie zabezpieczone. Rozpaczliwe wysiłki sowieckie zmierzające do przedarcia się przez pierścien okrążający, skończyły się wielkimi stratami w materiale ludzkim i uzbrojeniu. Zalamanie dokonywało się z stale zwiększającą się szybkością.

Chaos w otoczonych armjach sowieckich.

Bombardowanie okrętów sowieckich w zatoce Kronsztackiej. — Dalsze naloty na Leningrad i Moskwę.

Z głównej kwatery Wodza, 25 września. Naczelna komenda niemieckich sił zbrojnych komunikuje:

W rejonie na wschód od Kijowa zniszczo-

no wczoraj dalsze części nieprzyjaciela. — Rusza została spalona do dwóch części otoczonych kotłów, których widok z powietrza wykazuje chaotyczne stosunki. W naj-

Słowacka artylerja na froncie wschodnim.

Ramię przy ramieniu obok dywizyj niemieckich walczy na froncie wschodnim pułk artylerji słowackiej. Na zdjęciu naszym widzimy jedno z dział artylerji słowackiej podczas ostrzeliwania stanowisk sowieckich.

Majski ostrzega przed iluzjami.

Nowy Jork, 25 września. Ambasador sowiecki w Londynie, Majski, oświadczył w swym przemówieniu, wygłoszonym przed tamtejszą amerykańską Izba handlową, iż obowiązkiem Anglii i Stanów Zjednoczonych jest powetowanie strat, jakie poniosła produkcja sowiecka.

Podkreślił on, iż bolszewicy utracili bardzo ważne ośrodki przemysłowe. Zapewnienie luki powstałej wskutek utraczonego materiału wojennego natrafia na coraz większe trudności. W dalszym ciągu swego przemówienia Majski ostrzegł przed t. zw. „amatorami strategicznymi“, którzy nadzieje swe pokładają w generale „Zima“ i generale „Blota“. Fakty wykazały, iż niemiecka machina wojenna jest jeszcze nadal bardzo potężna, oraz iż Unja Sowiecka znajduje się w bardzo poważnej i ciężkiej sytuacji. Nie polepszy to sytuacji, jeżeli się będzie zanymało oczy na rzeczywistość.

blizszych dniach należy się liczyć ze zupełnym usunięciem tych sił.

W zatoce Kronsztackiej samoloty bojowe i nurkowe uzyskały celne trafienia bombami w okręty linjowe i jeden kontrtorpedowiec sowiecki. Na obszarze przybrzeżnym morza Białego formacja lotników bojowych zniszczyła wielką elektrownię. Nocna ataki lotnictwa kierowane były skutecznie na wojskowe obiekty w Leningradzie i Moskwie.

W walce przeciwko Wielkiej Brytanii siły lotników bojowych bombardowały ostatniej nocy urządzenia portowe nad kanałem św. Jorzege, jak również na wybrzeżu południowym wyspy. Większe pożary, m. in. w Milfordhafen pozwalały na rozpoznanie skuteczności tych ataków.

Działania bojowe nieprzyjaciela nad terenem Rzeczypospolitej nie miały miejsca ani w dzień, ani w nocy.

Konferencja w Moskwie rozpoczęła się

Sztokholm, 25 września. W związku z rozpoczęciem obrad anglosasko-bolszewickiej konferencji w Moskwie w sprawie akcji pomocy dla Związku Sowieckiego, red. Simms, korespondent waszyngtoński „Scripps Howard“, pisze, że tydzień ten jest dla Stalina bardzo bolesną misją, bowiem musi on u siebie gościć członków misyj z Londynu i Waszyngtonu.

Rządy obydwu tych krajów starają się uczynić ze swej strony wszystko, jednakże nie są w stanie dostarczyć ani czołgów, ani samolotów, ani też dział, gdyż ich same nie posiadają. — W dyplomatycznych sferach Stanów Zjednoczonych brana jest pod uwagę możliwość wysyłania dostaw materiałowych do Sowietów wokół Alaski i przez Kanał Berynga do portu w Archangielsku, a to z uwagi na fakt, iż Morze Białe przypuszczalnie jest wolne od niebezpieczeństwa łodzi podwodnych. Niestety jednak do tego rodzaju transportów okaza się konieczne lodo-lamacze, których jednakże obie floty nie posiadają zbyt wiele. Z powyższego jasno wynika, na jakie trudności napotyka w rzeczywistości anglo-saska pomoc dla Sowietów.

Dyskusja wojenna w parlamencie Stanów Zjednoczonych?

Sztokholm, 25 września. Według doniesień z Waszyngtonu, w parlamencie amerykańskim zapowiada się interesująca dyskusja.

Jeden z najbardziej popularnych członków amerykańskiej Izby reprezentantów zapowiedział, że w ciągu najbliższego tygodnia wnieśli w kongresie rezolucję tej treści, iż Niemcom należy wypowiedzieć wojnę.

Poseł ten, należący do stronnictwa izolacjonistów, widzi w tej metodzie jedyną możliwość otwarcia jasnej dyskusji nad decydującymi sprawami, które Roosevelt pragnie całkiem widocznie obejść, aby wtrącić podstępnie Stany Zjednoczone w wojnę bez mieszania się kongresu w tę sprawę. W związku z tem poseł ten stwierdził, że w myśl konstytucji wyłącznie kongres ma prawo decydowania o wojnie i pokoju. Dzięki planowanej przez siebie rezolucji również i ta sprawa zostanie jasno postawiona wobec członków kongresu. — „Albo chcemy rzucić się w odmetę wojny, albo chcemy stać od niej zdaleka“.

W każdym razie wątpliwym jest jeszcze, czy istotnie tego rodzaju dyskusja dojdzie do skutku, ponieważ Roosevelt będzie się starał z pewnością, poczynić wszystko możliwa, celem niedopuszczenia do niej.

Sukcesy niemieckiej eskadry lotniczej.

Berlin, 25 września. Eskadra myśliwka, walcząca pod dowództwem komandora Woldenga wykonała w tych dniach w przeszło 2700 lotach około 11.000 godzin powietrznych na froncie wschodnim.

Eskadra ta do 421 zwycięstw powietrznych, uzyskanych na innych terenach wojennych dołączyła nowe wielkie sukcesy na Wschodzie. Do 21 września w walkach powietrznych zestrzelono zupełnie pewnie 729 samolotów bolszewickich. Dalszych 88 zestrzelów dokonano bez świadków, wobec czego nie zostały one oficjalnie uznane.

Łącznie eskadra ta może się więc pochwycić 1150 udowodnionymi zwycięstwami powietrznymi. Poza tem zniszczyła na terenie Związku Sowietów 183 nieprzyjacielskich samolotów na ziemi, 8-miu członków eskadry posiada Krzyże Kawalerkie.

Sztafety i grupy tej zwycięskiej eskadry w czasie pomysłowych walk na Wschodzie interwenjowały niejednokrotnie w walkach na ziemi. W 165 lotach zwiadowczych dotychczas zniszczono 15 czołgów i przeszło 100 sowieckich pojazdów mechanicznych. Ponadto zniszczono 8 lokomotyw, wysadzono w powietrze jeden most i municyjny, wykolejono jeden pociąg towarowy, a 4 dalsze pociągi towarowe tak silnie uszkodzono strzałami z broni pokładowej, że zmuszono je do wstrzymania dalszej jazdy.

Włoski komunikat wojenny.

Rzym, 25 września. Włoski komunikat wojenny ze środy brzmi następująco: Główna kwatery włoskich sił zbrojnych komunikuje: W Afryce północnej skuteczna działalność naszej artylerji na froncie Tobruku. Nieprzyjacielskie próby zbliżenia się zostały bezwzględnie odparte. Brytyjskie lotnictwo dokonało nalotów na miasta Benghasi, Trypolis, Homs i Misurata. W ostatniej miejscowości jest pięciu zabitych i siedmiu rannych. Dwa nieprzyjacielskie bombowce zostały zestrzelone w płomieniach przez obronę ziemną Trypolisu i Homsu.

W Afryce wschodniej na rozmaitych odcinkach frontu Gondaru ofensywne wywiady naszych oddziałów, które zmusiły nieprzyjacielskie jednostki do ucieczki i zadały im straty.

Jednostki naszego lotnictwa, pod dowództwem pilota porucznika Mario Sami i podporucznika Pier Luigi Lauro, zaatakowały na morzu Śródmorziem znajdujący się w drodze nieprzyjacielski konwój. Jeden uzbrojony okręt handlowy, pojemności 2500 ton został trafiony, eksplodował i szybko zatonął. Jednym dalszy okręt handlowy, pojemności 1000 ton pozostał na miejscu, uszkodzony.

Jedną z naszych łodzi podwodnych, pod dowództwem kapitana-porucznika Olindo di Serio zatopila torpeda na wschodniej części morza Śródmorziem jeden okręt-cysterna, pojemności 12.000 ton.

Na zasadzie dalszych informacji można było stwierdzić, że dwie z trzech zatopionych w porcie Gibraltarskim przez łodzie szturmowe marynarki wojennej jednostek, są to okręty-cysterny nazywające się „Flora-Shell” i „Denbydale”, a uszkodzony i uważany za stracony okręt handlowy nazywa się „Durham”. Zadane brytyjskiej marynarce handlowej skutkiem naszego ataku na Gibraltar straty dochodzą zatem do czterech jednostek.

Dalsze straty sowieckie w okrętach.

Helsinki, 25 września. Z urzędowej strony fińskiej komunikują:

Na wschód od wyspy Suursaari w zatoce Fińskiej w nocy na 22 września fińska torpedówka motorowa zatopila sowiecki polawiacz min pojemności 500 ton. Jeden członek załogi został uratowany i wzięty do niewoli, natomiast pozostała załoga w ilości 35 ludzi zatopiona wraz z polawiaczem. Na jeziorze Ladoga jednostki floty wojennej zatopily jeden statek transportowy.

W dniu 22 września pewien sowiecki statek wojenny usiłował zbliżyć się do stanowisk niemieckich, znajdujących się na wybrzeżu wyspy Ozyli. Niemieckie baterie nadbrzeżne otwarty natychmiast ogień na statek nieprzyjacielski, który trafiony kilkoma celnymi pociskami, stanął w płomieniach, stając się niezdolnym do dalszego manewrowania.

Druga konferencja koalicyjna w Londynie.

Sztokholm, 25 września. Drugie posiedzenie rady sojuszniczej rozpoczęło się w środę pod przewodnictwem ministra spraw zagranicznych Anthony Edena. Przedmiotem narad jest program ustalony przez Churchill'a i Roosevelta, jak również problemy gospodarcze, które po zakończeniu wojny staną się aktualne.

Dwoma największymi wydarzeniami, które zaszły od czasu pierwszego posiedzenia rady sojuszniczej, są zdaniem kół londyńskich, spotkanie Roosevelta z Churchill'em i przyjęcie Związku Sowieckiego do szeregu sojuszników Anglii. Związek Sowiecki jest reprezentowany na konferencji przez ambasadora Majskiego.

Narady dyplomatów.

Wichy, 25 września. Jak urzędowo podano do wiadomości, japoński ambasador w Wichy, Sotho Matsu Kato, został przyjęty przez francuskiego wiceprezydenta i ministra spraw zagranicznych, admirała Darlana. Na temat treści tej rozmowy narazie nie udzielono ze strony urzędowej żadnych informacji.

Także i na temat rozmowy francuskiego ambasadora w Waszyngtonie, Henry'ego Haya'a, z amerykańskim podsekretarzem stanu Sumner Welles'em nie udzielono w ministerstwie spraw zagranicznych do środy południa żadnych wiadomości. Według depeszy agencji Havas-Ofi z Waszyngtonu, Henry Hays odbył godzinną rozmowę z Sumner Welles'em, w ciągu której omówiono ogólną sytuację i stosunki francusko-amerykańskie.

Knox żąda zniesienia ustawy o neutralności.

Nowy Jork, 25 września. Po wypowiedzeniu się Hulla w sprawie zniesienia ustawy o neutralności, również minister marynarki Knox — jak donosi agencja „Associated Press” — w przemówieniu wygłoszonym w Massachusetts wysunął to samo żądanie, motywując to, że ustawa ta kłóci się z polityką Stanów Zjednoczonych.

Ponowne wysunięcie żądania zniesienia ustawy o neutralności świadczy wyraźnie, że nastąpiło ono z inicjatywy Roosevelta, który w ten sposób pragnie uczynić dalszy krok ku upatrzonemu przez siebie celom.

W ciągu trzech miesięcy Anglicy stracili 1400 samolotów.

Berlin, 25 września. W czasie od dnia 22 czerwca do 21 września br. lotnictwo niemieckie zestrzeliło w walkach powietrznych za dnia i w ciągu nocy wskutek akcji myśliwców i artylerji przeciwlotniczej 1386 samolotów brytyjskich, a marynarka niemiecka 164 aparaty, tak, iż straty brytyjskie poniesione nad Kanafem, nad okupowanymi obszarami oraz nad terenem Rzeczypospolitej łącznie 1.400 samolotów.

Nie interesują się tutaj straty poniesione na Morzu Śródziemnym i w Afryce.

Koncentryczne ataki lotnictwa niemieckiego w rejonie Leningradu.

Dalsze postępy ofensywy. — Wielkie zniszczenia w fortyfikacjach sowieckich.

Berlin, 25 września. Lotnictwo niemieckie rzuciło do walki w rejonie Leningradu w dniu 22 września znaczne ilości maszyn bojowych i myśliwskich celem wsparcia akcji wojsk walczących na ziemi.

W toku nieprzerwanych ataków obrzucano pozycje artylerji i piechoty sowieckiej licznymi bombami, inne samoloty niemieckie nieustannie atakowały wojska bolszewickie w lotach zniżonych, ostrzeliwując ich z broni pokładowej. Rozproszono skoncentrowane oddziały bolszewickie i kolumny transportowe, zdemolowano liczne drogi, czyniąc je niezdolnymi do użytku wskutek wybiecia wielkich leńców i przerwanio linie kolejowe. Również obrzucano wielokrotnie bombami zakłady użyteczności publicznej i ważne objekty wojskowe w Leningradzie.

Port i twierdza w Kronstadtzie były celem wielokrotnych ataków lotnictwa niemieckiego, przy czym — jak już doniesiono — zatopione lub uszkodzone kilka okrętów wojennych, transportowych i dewożacyjnych zapasów.

Wojska niemieckie również w dniu 23-go września zwycięsko kontynuowały akcje bojową pod Leningradem. Po zaciętych walkach oddziały niemieckie zajęły dalsze odcinki fortyfikacyjne. Pewna dywizja niemiecka wdarła się głęboko w bolszewickie pozycje polowe, nadzwyczaj dobrze rozbudowane oraz najeżone bunkrami, zdobywając po zaciętej walce uliczną pewną większą miejscowość pod Leningradem.

Pewna inna dywizja niemiecka wyruszyła w godzinach rannych dnia 23 września do kontrataku przeciwko nacierającym wojskom bolszewickim, osiągając wśród ciągłych walk rów przeciwpancerny położony u skraju pewnej miejscowości.

Wielki pożar zbiorników benzyny w Whiting.

Nowy Jork, 25 września. Jak się Assciated Presse dowiaduje, wskutek eksplozji w rafinerji nafty Standard Oil Company w Whiting, w stanie Indiana, wybuchł gwałtowny pożar, którego pastwą padło kilkadziesiąt wielkich zbiorników benzyny.

Na miejscu katastrofalnego wypadku skonoygnowane wszystkie okoliczne strażnice pożarne, oraz oddziały policyjne, których zadaniem było zlokalizowanie pożaru, a którego rozmiar był tak wielki, iż łunę widzieli w promieniu kilkudziesięciu mil. W pożarze tym zginęła jedna osoba, kilka zaś odniosło dotkliwe oparzenia.

Zydzi opuszczają Irak.

Ankara, 25 września. Pewna ilość bogatych żydów irackich zlikwidowała — według doniesień z Bagdadu — swoje interesy i stara się opuścić Irak, mając zamiar udać się do Indji. Inni żydzi planują odjazd w ciągu najbliższych tygodni.

Fakty te pozostają w związku z wrażeniem, jakie wywołały wiadomości o rozwoju wypadków w Związku Sowieckim. Ciąkawem również jest, że cały szereg firm

brytyjskich również rozpoczął likwidację swych przedsiębiorstw bagdadzkich.

Potwierdzenie wyładowania spadochroniarzy w Bułgarii.

Sofja, 25 września. Pogłoski o ponownym wyładowaniu sowieckich strzelców spadochronowych koło miasta Trewna w górach bałkańskich zostały potwierdzone z miarodajnej strony bułgarskiej.

Jak ustalono ogółem wyładowało 11-tu sowieckich strzelców spadochronowych, których w międzyczasie zdołano wszystkich wyśledzić i ująć.

Premjer bułgarski przeciw komunizmowi.

Sofja, 25 września. Premier bułgarski Filoff określił zwalozanie komunizmu jako jedno z najważniejszych zadań, stojących dzisiaj przed rządem bułgarskim.

Komunizm nie odpowiada ani strukturze gospodarczej Bułgarii, ani ideałom narodu bułgarskiego w zakresie nieskrepowanego rozwoju jego zawodów i wainości, jaka musi panować w granicach państwa bułgarskiego.

Wiadomości ze Lwowa.

Przebudowa lwowskich gmachów reprezentacyjnych.

Lwów, 25 września. W dawnym pałacu namiestnikowskim, przylegającym do gmachu b. wojewódzkiego, wiec ołcha praca. Nad pulpitem i stołami widąc pochyłone postacie rysowników technicznych, zajętych kreśleniem. To — młody architekt-techniczny inżynier Lukasa, w którym prowadził się pod jego kierownictwem i przy pomocy prof. Michajewskiego wielkie prace przy gotowawym dla przebudowy reprezentacyjnych gmachów Lwowa.

Niektóre prace wyszły już ze studjum pomiarów i projektów: przy ul. Ponickiego realizuje się rezydencja Gubernatorska, stanowiąca wyraz architektonicznej powagi i wykwintnego komfortu. Bardzo już zaawansowane są prace, na których opiera się rekonstrukcja pałacu namiestnikowskiego, w którym zachowana będzie reprezentacyjna sala, posiadająca dużą wartość artystyczną.

Lwów podzielony na cztery dzielnice mieszkaniowe.

Według informacji czynników miarodajnych, Lwów

został podzielony na 4 dzielnice mieszkaniowe: niemiecką, polską, ukraińską i żydowską. W najbliższym czasie zostanie wydane specjalne zarządzenie, ustalające termin i sposób realizacji, oraz szczegółowe granice poszczególnych dzielnic. Jak wynika z szeregowych odpowiedzi na pytania, realizacja tych zamierzeń nie wpłynie hamująco na tok normalnego życia, ani nie stworzy mieszkadcom specjalnych trudności.

Działalność Opieki Społecznej.

Akcja pomocy najbardziej potrzebującym została podjęta przez Wydział Opieki Społecznej, której działalność łącznie nasączone w dwa kierunki, tj. opieki t. zw. „samkniej” i „odwartej”. Pod kierownictwem opieki „samkniej” rozumie się szereg istniejących zakładów, których misją jest korzystanie z kompletnego utrzymania i różnorodnych dodatkowych świadczeń. Do tych należy domy dla starców, szpital dla umiarkowanie chorych, dla dziewcząt, sierot, niepełnosprawnych i inne. Specjalny Wydział Opieki Społecznej, to opieka nad dziećmi, która stanowi najwęższą troskę tej instytucji.

Do opieki „otwartej” należy 15 kuchni ludowych, rozmieszczonych w różnych punktach miasta doobserwujących najuboższym dziecią stawać. Z pomocy tej korzystają również dzieci na podłozkach, w przedszkolach i innych placówkach. Instytucja ta, o niezmiernie domowych zadaniach, rozwija swoją działalność, walcząc z dużym trudnością, celem jej i prace zasługują na najwyższe

uznanie i są dowodem poczucia ludzkości w najszerszym tego słowa znaczeniu.

Wkrótce zostaną otwarte biblioteki miejskie.

Obecnie we Lwowie przystąpiono do reorganizacji bibliotek miejskich, która w krótkim czasie będą dostępne dla czytelników. W celu skompletowania księgozbioru, kierownictwo zwróciło się do abonentów o zwrot posiadanych przez nich książek, co przyspieszy możliwość oddania bibliotek miejskich do użytku publicznego. W chwili obecnej została otwarta Biblioteka Pedagogiczna, która posiada obszerny zasób dzieł w języku polskim i niemieckim.

Prace nad odbudową linii Lwów—Stanisławów.

Lwów, 25 września. Obecnie są już w pełnym toku prace, zmierzające do stworzenia dogodnej komunikacji na linii Lwów—Stanisławów.

Przedewszystkiem dobiega końca budowa kolejowego mostu nad Bystrzycą pod Stanisławowem, oraz mostu kolejowego na Dnieprze w Dubowcach, również intensywne prace idą się na szlaku Lwów—Bursztyn tak, że w ciągu najbliższych dni należy się spodziewać uruchomienia linii kolejowej Stanisławów—Lwów, która na tym odcinku zostanie oddana do publicznego użytku.

KRONIKA

„Szklany człowiek”.

Kraków, 25 września. W niezmiernym podziwieniu widzów przed cudem techniki „Szklany człowiek”, który zostanie zaprezentowany na wystawie Niemieckiego Muzeum Higjenu w Krakowie, w Świdocznicy.

Wystawa ta zostanie otwarta w dniu 27 bm i będzie trwała do 12 października 1941 r. Czas zwiedzania został naznaczony od godziny 10-iej do 19-iej.

Wszystkie organa wewnętrzne umieszczone są w szklanej powłoki, a tem samem całkowicie widoczne dla każdego ze zwiedzających. W chwili omawiania poszczególnych części organizmu są one od wewnątrz oświetlane, co pozwala na dokładne zaznajomienie się z organami człowieka. Należy dodać, że szczególnie uwzględnione zostały: mózg, serce, system krwionośny, organa trawienne itp. w naturalnej wielkości.

Niska cena wstępu umożliwi każdemu zwiedzanie tej szczególnie ciekawej wystawy.

Sędowy epilog bójkii.

(p) Kraków, 23 września. W listopadzie ub. roku, Jan Wozniak, wraz z towarzyszącymi wzięty udział w bójkii, w czasie której Wozniak powbił nożem Flisiana Władysława, powodując ciężkie uszkodzenie ciała.

Sąd krakowski, rozpatrując sprawę, zajął się, uznał Jana Wozniaka oraz Józefa Szelagę winnymi udziałowi w bójkii i skazał Wozniaka na 1 rok więzienia, a Józefa Szelagę na 3 miesięcy więzienia. Pozostałych 7 osób towarzyszących Wozniakowi, oskarżonych o współudział, Sąd od zarzutów uniewinnił z braku dostatecznych dowodów winy.

Kronika żałobna.

(j) Kraków, 25 września. W ostatnich dniach zmarli w Krakowie: Jadwiga z Szadziejczów Edwarowa Janowska, lat 83; z Przewodników Stanisława Spisakowa, lat 58; Eugeniusz Piotr Jelonak, emar. sędzia apelacyjny, lat 75; Antoni Klimak, emar. 57; Stefania Maria, lat 39; Pogorzelska Józefa, lat 22; Jadwiga Nakarska, lat 22; Kazimierz Antonina, ur. 22/7 1941; Chrystofel Antoni, ur. 28/3 1940; Nasser Józefa, lat 70; Dąbrzawska Władysława 1. 58.

Z sali koncertowej.

Główny występ Felicji Włodak.

(d) Kraków, 25 września. Koncert symfoniczny naszej śpiewaczki Felicji Włodak, urzędowej w sali koncertowej Domu Plastycznej, stanowił wielką atrakcję obywateli, publiczność, która szczelnie wypełniła salę, została olśniewiona i porwana zarówno wspaniałym głosem artystki jak i jej wspaniałym, temperamentem oraz wspaniałą w interpretacji muzyki i pasjonatem. Nie wzięli udziału w koncercie artyści, którzy byli dotychczas w klasycznych koncertach operowych, jak i w lekich, wesółych piosenkach, któreby w równym miarę umiała fascynować słuchaczy, jak to właśnie umie Felicja Włodak.

Głos jej, gduwany wyżej z natury, otrzymał wspaniałe ramy wykształcenia technicznego, (impowująca kolonatura), którego największy nawet zanawo nie może nie zarzucić, wyjątkowość artystki i jej aparycja działała w sposób magnetyczny, dzięki czemu publiczność wychodziła z koncertu Felicji Włodak nie tylko oczarowana jej talentem, ale także rozpalona i rozczarowana.

Na koncertach środowym wystąpiła ona w programie klasycznym oraz w programie pieśni ludowych, wreszcie lekkich piosenek. Duży z epey „Traviata”, śpiewane wraz z Wojciechem Bieduszyńskim, oraz aria z epey „Cyrulik Sewielski” były dowodem, że artystka w tym zakresie niczna najmniejszych luk. Wykazanie piosenek: hiszpańskiej, włoskiej, serbskiej i wiedeńskiej oddało z całym wdziękiem i temperamentem charakter tych piosenek życia narodowego.

Owocnymi zostały również przyjęte duety, śpiewane wraz z Dariuszem Kozłowskim a mianowicie „Marjanna” oraz pieśń kochańska i serbata. Braven i ciekawym nie było iżona. Trzeba było zrozumieć, że śpiewając piosenki, Felicja Włodak w dużej części niepomniawsza sobie i Dariuszowi Kozłowskiemu, co dowodzi jej występowi oryginalności i żywiołowości.

Występ Wojciecha Bieduszyńskiego wypadł również bardzo dobrze. Obok duetów, śpiewanych wraz z Felicją Włodak, odśpiewał on szereg lekkich piosenek, które zostały szczególnie owocnie przyjęte przez publiczność, sympatyzującą od zawsze z naszym śpiewakiem. Akompaniowała obydwójką artystów Marjanna Kozłowska, udzieliła dyskretnie i umiarkowanie.

Wspaniałe koncertowe przybycie Felicji Włodak do Krakowa, okazało się zupełnie usprawnioną. Wiele osób, które musiały odczekać już nie od kasy, ale od drzwi przedmiotowej sali i przystąpić pokój — z powodu braku miejsca, domaga się powtórzenia koncertu naszej słynnej śpiewaczki, co tematem lwowem ma podobno nastąpić.

Nowy środek lekomecji na ulicach Krakowa.

Od kilku dni kursują po ulicach Krakowa „riksze rowerowe”, które w Warszawie, Paryżu i innych wielkich miastach zdobyły sobie wielką popularność. Zdjęcie nasze przedstawia pierwszą „rikszę” na ulicach Krakowa.

za pracownika elektrowni. Zaraz po wejściu, oprząk ruszył się na Sommerową, zaknechtował jej usta chustką, potem zaczął jej zadawać nożem rany obojętnej głowy, twarzy, szyi i klatki piersiowej. Gdy Sommerowa upadła na podłogę, nie udaje się z życia — zbrodniarz poszedł do kuchni i bieżni, zaczął płacić mizerię.

W chwili kiedy ręką miał być już palowaniem zrabowanych łupów, nadszedł syn zamordowanej. Spłoszony balacem, spowodowanym otwiecaniem drzwi, złożyła zaczął się do ucieczki. Sommer wszczął natychmiast alarm, krzyżując „Arzymskie słodziejki”. Krzyki natychmiast doznał dom Jan Woźniak i będący przypadkowo w tym domu, sierżant dzielnicowy.

Dozorca zamkowej bram i tym sposobem udało się ująć zbrodniarza. Podał się on za 20-letniego Stefana Maciejewskiego (właśc. Dąbrowska, gmina Młociny). Ujęty — oprócz swego — miał na sobie ponadto drugi garnitur skradziony Sommerowi, oraz kołczyki, pierścionki i obrączki. Również znaleziono przy nim 5.000 zł gotówki, oraz dwa wytrychy i podróbione klucze.

Zakutego w kajdanki zbrodniarza policjanci odstawił do komisariatu, gdzie przy badaniu przyznał się do popełnienia zbrodni, podając, iż skłonił go do tego fakt, że Sommerowa znała go — „przeleżaliśmy z nią w łóżku”.

Wznowy lekarz pogotowia stwierdził śmierć Sommerowej wskutek licznych ran, oraz silnego upływu krwi. Zwłoki tragicznie zmarłej staruszki przewieziona została do sekcjonarza.

W tobie danego śledztwa Maciejewski wydał wyznanie, które jakoby zamówił go do tego rabunków. Okazał się nim 20-letni Józef Andrzej Sokół (Somnowa 3), którego wkrótce po wypadku policja aresztowała w mieszkaniu rodziców.

Ostrzeżenie przed oszustami węglowymi.

Kraków, 25 września. Jak nas poinformowano po Krakowie grasuje szajka oszustów węglowych, którym nie dość tego, iż sprzedają węgiel po wygórowanych cenach, ale jeszcze dopuszczają się przy tej okazji ordynarnego oszustwa.

Mianowicie używają oni do ważenia węgla koczki o podwójnym dnie, przy czym przez spytanie „pomagacie” teka, czy baga podczas ważenia, wywierają na kupujących wrażenie, że ważenie zostało dokonane zupełnie właściwie. Tymczasem obserwacja jednego z kupujących zdradza wprost, że handlarze ci w tak nieuczciwy sposób wykorzystują cięka sypując mieszankę.

Należy więc przy improwanym wadze, nawet w drobnych ilościach, postępować bardzo ostrożnie a w wypadku stwierdzenia nadwyżki, has najniebezpieczniejszych skrupułów świadomości o nadużyciu odnośnie czynników urzędowa.

(Je) **ADRESY APTEK BYZURUJĄCYCH** dzisiaj: Adolfa Hitlera Platz 22, tel. 161-51; św. Gertrudy 1, tel. 136-90; Długa 4, tel. 102-94; Krakowska 9, tel. 102-51; Kazimierz Wielkiego 73, tel. 154-55; Bzowska 1, t. el. 104-02; Senatorska 5, tel. 135-73; Lubla 7, tel. 121-82; Brzeźnickiego 1, tel. 221-80.

Zbrodnia przy ulicy Złotej w Warszawie.

Warszawa, 25 września. Ohydnej zbrodni na ile rachunkowo dokonano osiedzi przy ul. Złotej 27 w Warszawie.

Szczegóły jed, według zebraanych na miejscu informacji przedstawiają się następująco: w domu zamieszkiwała 63-letnia Anna Elfyda Sommerowa z synem Stefanem, z zawodu handlowcem. W południe, gdy Sommerowa była sama, w podstępny sposób wszedł do mieszkania złodziej, podający się

OBWIESZCZENIA URZEDOWE

Obwieszczenie

w sprawie wydawania kart żywnościowych na miesiąc październik 1941.

Karty żywnościowe, oraz karty poboru mleka dla dzieci poniżej lat 8-ich na miesiąc październik 1941, wydają się niemieckiej ludności aryjskiej, zamieszkałej na całym obszarze miasta, właściwe Miejskie Urzędy Obwodowe, względnie ich Ekspozytury w dniach od 24 do 30 września włącznie, w godzinach urzędowych.

Dla miejscowości przyłączonych od 1-go czerwca 1941 nie wydaje się narazie jeszcze kart mlecznych.

Karty maja podjąć właściciele, względnie administratorzy realności w kolejności, oznaczonej w każdym Urzędzie i przedłożyć książkę meldunkową, Książka meldunkowa należy przedtem sprostować według obecnego stanu. Lokatorów nie mieszkających już w realności, oraz w mieszkaniach w obozie pracowników „Polskiej służby budowlanej” należy w nich wykreślić.

Ponadto przy odbiorze kart żywnościowych należy przestrzegać, że:

- a) bezrobotni maja posiadać przepisana kartę meldunkową Urzędu Pracy, z której wynika, że bezrobotny zgłasza się tam dwukrotnie w tygodniu;
- b) pozostający w pracy mężczyźni, urodzeni w latach 1915 do 1924 włącznie, maja przedłożyć albo poświadczenie zwrotne Urzędu Pracy (formularz niebieski), albo zaświadczenie swego pracodawcy, opatrzone wiza Urzędu Pracy;
- c) rodzice i wychowawcy musza dla swych dzieci w wieku do 7 lat życia przedłożyć dowód szczepienia przeciw ospie.

Wykraczający przeciw temu nie otrzymują kart żywnościowych. We wszystkich wypadkach zatrudnienia osób przy Urzędach i Władzach niemieckich wystarozy okazanie odpowiednich legitymacyj służbowych, lub poświadczeń zatrudnienia — wobec właściciela, lub administratora realności, który jest obowiązany do od-

bioru kart żywnościowych w Urzędzie Obwodowym.

Karty żywnościowe dla ludności ukraińskiej są odpowiednio znokwawane.

Ostemplowane karty żywnościowe dla żydów otrzymują również ci żydzi zagraniczni, którzy uzyskali zwolnienie z obowiązku noszenia epaski i nie mieszkają w żydowskim okręgu mieszkaniowym.

Posiadaczom gospodarstw rolnych, samowystarczalnych, ich rodzinom i domownikom nie przysługują karty żywnościowe.

Otrzymane karty maja właściciele, względnie administratorzy realności doreczyć niezwłocznie lokatorom.

W razie spóźnionego odbioru kart należy złożyć opłatę w kwocie 1 zł. od każdego gospodarstwa domowego, względnie, o ile chodzi o osoby samotne, od osoby.

Kraków, dnia 22 września 1941.

Delegat Szefa Okręgu dla miasta Krakowa
R. Pavlu.

Obwieszczenie

w sprawie rozdziału jaj dla niemieckiej ludności.

Od środy dnia 24 b. m. wydaje się w właściwych sklepach

- jaja:
 - a) na odcinek N 55 normalnych kart żywnościowych po 8 sztuk na osobę,
 - b) na odcinek N 26 dodatkowych kart żywnościowych II po 2 sztuki na osobę,
 - c) i d) w sklepach J. Grosse Adolf Hitler Platz Nr. 34 i Kaz. Bartoszewski, Floriańska 49;
 - e) na odcinek N 30 dodatkowych kart żywnościowych I po 3 sztuki,
 - f) na odcinek N 12 dodatkowych kart żywnościowych II A po 2 sztuki, w cenie po 0.12 zł. za sztukę II-iej, względnie 0.14 za sztukę I-iej sorty.

Kraków, dnia 22 września 1941.

Delegat Szefa Okręgu dla miasta Krakowa
R. Pavlu.

6828k
Koniec „Obwieszczeń Urzędowych”.

„Powiedz mi, co jadasz, a powiem ci, jak długo będziesz żył...”

zwykły sławny Sebastian Kneipp żartobliwie mówił do swych znajomych. Ale na dnie tego żartu kryła się głęboka prawda. I jak ważną rolę rozsądne odżywianie się odgrywa w życiu ludzkim, jakie ma znaczenie dla zdrowia i dobrego samopoczucia, to ten wielki przyjaciel ludzi podkreślał przy każdej sposobności, o tym nauczał i pisał.

I jeszcze pod koniec swego pracowitego żywota, spędzonego w służbie dla zdrowia i szczęścia ludzkiego, dał on nam ten odżywczy napój, który do dziś nosi jego imię,

KAWĘ SŁODOWĄ KNEIPPA

Zawiadomienie

Od dnia 27-go września do 12-go października b. r. Niemieckie Muzeum Higieny z Drezna urządza w Krakowie (w Sukiennicach) Adolf-Hitler-Platz

wielką wystawę higieny „Cud życia” demonstrując światowej sławy model „Szklany człowiek”

Zwiedzenie wystawy będzie dla każdego przeżyciem niezapomnianym!

